

Arbeidsgruppens første uttalelse om korona-tiltak i Oslo kommune

Arbeidsgruppen ble satt ned 26. mars og består av representanter fra alle partier i Oslo bystyre. Oppdraget er å komme med forslag til byrådet på hvordan Oslo kan løse utfordringene byen nå står overfor. Arbeidsgruppens første uttalelse er sendt byrådet 1. april 2020.

Innledning

I Oslo kommune pågår det et omfattende arbeid for å begrense spredning av koronapandemien. Mange ansatte i ulike etater og virksomheter legger inn en stor innsats for å bidra til at byens innbyggere rammest minst mulig av krisen.

Koronatiltakene har utløst en økonomisk krise i Oslo, som rammer alt fra store selskaper med tusener av ansatte, til mindre bedrifter og enkeltmannsforetak. Også mange innbyggere i byen vår opplever en utfordrende økonomisk situasjon.

Mange små og mellomstore bedrifter i Oslo har krevende tider, og ledigheten er nå høyest i Oslo. Siden 10. mars har antallet helt arbeidsledige i Oslo økt med 39.481 personer. Til sammen står 49.498 personer nå uten jobb i Oslo, det vil si 12,7 prosent av arbeidsstyrken. 9,6 prosent av Oslos arbeidsstyrke har nå søkt om dagpenger 23. mars. Oslo har den høyeste registrerte ledigheten av alle landets fylker. Vi kan forvente at antallet arbeidsledige fortsetter å øke. Det er registrert over 90.000 virksomheter i Oslo, og kommunen må bli med på den økonomiske dugnaden for å trygge arbeidsplassene.

Regjering og Storting har satt inn omfattende økonomiske tiltak for å hjelpe både bedrifter og ansatte slik at deres økonomi kan holdes oppe i denne vanskelige perioden. Dette vil bidra til at mange av selskapene ikke går konkurs, men vil kunne holdes i gang. Samtidig må også Oslo kommune bidra, og kommunens virkemidler må sees i sammenheng med statlige ordninger og tiltak. Alle bystyrets partier vil aktivt følge opp overfor storting og regjering for å sikre at kommunen sikres økonomisk mulighet til å håndtere ekstraordinære utgifter og tapte inntekter som følge av krisen.

Tett og løpende dialog med partene i arbeidslivet og andre relevante aktører er avgjørende for å gjøre gode prioriteringer. Dette er enda viktigere i en situasjon der mange arbeidsplasser opplever inntektsbortfall, tap og konkursrisiko.

For næringslivet i Oslo er det viktig å sikre en likest mulig praksis når det gjelder kommunale restriksjoner i arbeids- og pendlerområdet i Osloregionen, slik at ikke lokalt bestemte karantenereregler hindrer folk fra å holde virksomhet i gang.

Alle partiene i Oslo bystyre vil gjennom dette felles initiativet bidra til at Oslo kommune gjør en ekstraordinær innsats for å sikre at folk så langt det er mulig kan være i jobb, at bedrifter, arbeidsplasser og folk i byen kommer seg gjennom krisen på best mulig måte, og at vi trykker jobber og verdiskaping. Det er i fellesskap vi løser denne krisen.

Bystyrets arbeidsgruppe som jobber med koronatiltak vil drøfte flere tiltak fremover, men er opptatt av å komme med noen tydelige signaler raskt, og derfor er vi enige om følgende tiltak i dag og oversender disse til byrådet, slik at byrådet er kjent med bystyrets ønsker knyttet til noen temaer:

Arbeidsgruppen viser til brevet byrådet har sendt til Finansdepartementet, og vil påpeke viktigheten av at Oslo kommune får hjelp fra statlige myndigheter til å dekke ekstraordinære kostnader kommunen får som følge av koronakrisen.

Politisk virksomhet

- Oslo bystyre er opptatt av å opprettholde kommunal saksgang og politisk beslutningsprosess på alle nivåer, så langt det er mulig.
- Oslo kommune bør så langt som mulig søke å gjennomføre alle møter elektronisk, og gi byens innbyggere tilgang til møtene, inkludert åpen halvtime i bydelsutvalgene.
- Byrådet må aktivt informere bystyret på egnet måte om tiltakene som settes inn i forbindelse med Korona-krisen, og søke å involvere bystyret før større tiltak iverksettes, slik at disse kan innføres med bred støtte.
- Bydelene må være trygge for at de kan følge opp nødvendige korona-tiltak uten at det må kuttes i andre nødvendige tjenester og velferdstiltak. Det må sikres at bydelene får sin del av krisepakka som Stortinget har bevilget til kommunene.

Regninger og avtaler

- Oslo kommune bør stå ved inngåtte avtaler og ikke påberope force majeure for å oppheve kontrakter.
- Oslo kommune bør betale regninger i god tid før forfall, og ikke i noe tilfelle oversitte fristen.
- Oslo kommune bør ha en tillitsbasert behandling av anmodninger om betalingsutsettelse fra personer og virksomheter som er rammet av koronakrisen. Særlig leietakere som antas å få støtte fra statens tiltakspakke, bør gis betalingsutsettelse raskt.
- Oslo kommune bør ved avlysning av arrangementer kommunal regi og aktiviteter primært søke å avholde dem på et senere tidspunkt. Hvis det ikke lar seg gjøre, bør kommunen vurdere om dette likevel skal betales.
- Byrådet bør vurdere om lokal pressestøtte kan utbetales raskt.

Vedlikehold og fremskynding av prosjekter

- Oslo kommune skal sørge for at kommunale bygg er tilgjengelige for løpende serviceoppdrag og rehabilitering.
- Oslo kommune skal gjennomføre planlagte anskaffelser i tråd med ordinær tidsplan, så langt det er mulig.
- Oslo kommune bør framskynde investeringer og vedlikeholdsoppgaver som ligger innenfor budsjettet i 2020.
- Områder arbeidsgruppen ber byrådet særlig se på:
 - Vedlikehold av eiendom som leiegårder, skoler, idrettsanlegg.
 - Oppgradering av fortau og kommunale veier og grøntområder.
 - Oppgradering av infrastruktur på transport for både myke og harde trafikanter.
 - Belysning som kan oppgraderes til forskriftsmessige regler.
 - Restaurering av natur som bekker, elver, myr med mer.
 - Vedlikehold og oppgradering av kollektivinfrastrukturen

Tiltak som kan gi et positivt utslag i økonomien

- Plan- og bygningsetaten bør prioritere plan- og bygningssaker som er kritiske for å opprettholde aktivitet, unngå permitteringer, og for at investeringer ikke forsinkes.
- Oslo kommune bør tildele skjenkebevillinger, og behandle klager i skjenkesaker, slik at ikke kommunen står i veien for god omsetning når virksomhetene kan gjenåpnes etter korona-krisen.
- Oslo kommune bør ikke kansellere konsulentoppdrag og lignende som kan jobbes med i denne perioden.
- Oslo kommune bør søke samarbeid med ideelle og private aktører for å møte kapasitetsbehov som måtte oppstå innen eksempelvis transport, helse og rusomsorg. Eksempelvis bør hoteller vurderes benyttet til Koronasyke i karantene for å minske smitterisikoen enda mer.
- Regjeringens midler til bedriftsintern opplæring og kompetanseheving må lyses så raskt som overhodet mulig i samarbeid med partene i arbeidslivet.

Arbeidsliv

Arbeidslivskriminalitet

I forbindelse med at det etableres krisepakker for en lang rekke næringer ser man også fremveksten av kriseprofitører. Noen næringer vil være mer utsatt enn andre. Dette er særlig bransjer som allerede har et fokus på seg gjennom A-krim samarbeidet. Av disse bransjene er det særlig bygg- og anleggsbransjen som vil være utsatt for kriminelle kriseprofitører.

A-krimsentret i Oslo som organiserer, samarbeidet mellom Skatt, NAV, Arbeidstilsynet og politiet for å bekjempe arbeidslivskriminalitet, bekrefter også at man er kjent med problemstillingen.

Det er derfor viktig at myndighetene evner å etablere kontrollmekanismer som forhindrer misbruk av de store overføringer som skjer i disse dager. Disse kontrollmekanismene må ikke være av en slik karakter at de som behøver hjelp ikke får det.

I Oslo har man et topartssamarbeid kalt Fair play Bygg som også mottar informasjon om kriminelle som utnytter situasjonen i byggenæringen. Arbeidsgruppen vil derfor foreslå at man intensiverer dette arbeidet i samarbeid med ideelle aktører og statlige myndigheter slik at man unngår i størst mulig grad at noen utnytter situasjonen.

Deltidsansatte

Ved behov for ekstra ressurser innenfor helse- og rusomsorgsfeltet skal eksisterende ansatte i deltid få tilbud om utvidelse inntil 100% stilling. De økte ressursene kan legges inn i en kommunal beredskapspool som gjøres tilgjengelig for kommunens virksomheter og andre aktører som leverer tjenester til kommunen i dag.

Lærlingetid

Kommunen skal organisere og tilby digital opplæring til flest mulig lærlinger som risikerer permittering. Oslo vil legge til rette for at lærlinger som nå venter på å gå opp til fag/svenneprøve, skal få denne formaliserte kompetansen raskest mulig. Oslo vil søke sentrale myndigheter om dispensasjon dersom regelverk er til hinder for dette.

I samarbeid med Utdanningsetaten og kommunens virksomheter bidra til at flest mulig lærlinger får fullført lærlingetiden.